

LANDSTINGSREVISIONEN

Granskning år 2014 av museistiftelserna

Rapport nr 32/2014

Mars 2015

Eva Röste Moe, Certifierad kommunal revisor, revisionskontoret

Diarienummer: REV 31:2-2014

Innehåll

1. SAMMANFATTANDE ANALYS	3
1.1. REKOMMENDATIONER	4
2. BAKGRUND	5
1.2. REVISIONSFRÅGOR.....	5
1.3. AVGRÄNSNING.....	6
1.4. REVISIONSKRITERIER	6
1.5. METOD OCH GENOMFÖRANDE.....	6
2. RESULTAT AV GRANSKNINGEN	7
2.1. STIFTELSEN SKELLEFTEÅ MUSEUMS SAMLINGAR	7
2.1.1. <i>Har stiftelsens styrelse formulerat mål för sitt förvaltningsuppdrag?</i>	7
2.1.2. <i>Visar stiftelsens protokoll att styrelsen under året följt upp sitt förvaltningsuppdrag?</i>	7
2.1.3. <i>Har stiftelsestyrelsen i sin förvaltningsberättelse redogjort för hur de genomfört sitt förvaltningsuppdrag?</i>	7
2.2. STIFTELSEN VÄSTERBOTTENS MUSEUMS SAMLINGAR	8
2.2.1. <i>Har stiftelsens styrelse formulerat mål för sitt förvaltningsuppdrag?</i>	8
2.2.2. <i>Visar stiftelsens protokoll att styrelsen under året följt upp sitt förvaltningsuppdrag?</i>	8
2.2.3. <i>Har stiftelsestyrelsen i sin förvaltningsberättelse redogjort för hur de genomfört sitt förvaltningsuppdrag?</i>	8
2.3. STIFTELSEN SKOGSMUSEET I LYCKSELE.....	9
2.3.1. <i>Har stiftelsens styrelse formulerat mål för sitt förvaltningsuppdrag?</i>	9
2.3.2. <i>Visar stiftelsens protokoll att styrelsen under året följt upp sitt förvaltningsuppdrag?</i>	9
2.3.3. <i>Har stiftelsestyrelsen i sin förvaltningsberättelse redogjort för hur de genomfört sitt förvaltningsuppdrag?</i>	9

1. Sammanfattande analys

Västerbottens läns landsting är en av stiftarna i stiftelserna Skellefteå museums samlingar, Västerbottens museums samlingar och Skogsmuseet i Lycksele. I stiftelsernas ändamål ligger att förvalta och vårda stiftelsernas egendomar. Museiverksamheterna bedrivs i aktiebolag som ägs av Regionförbundet i Västerbotten tillsammans med respektive kommun i Umeå, Lycksele och Skellefteå.

I enlighet med stiftelsernas stadgar utser Västerbottens läns landsting en revisor till respektive stiftelse. Revisorerna ska granska stiftelsens räkenskaper och årsredovisning samt styrelsernas förvaltning.

Stiftelsens räkenskaper har granskats av auktoriserad revisor från KPMG (för Skellefteå museum samt Skogsmuseet i Lycksele) samt auktoriserad revisor från EY (för Västerbottens museum). Denna granskning omfattar om stiftelsernas styrelser har genomfört sitt uppdrag i enlighet med stiftelsens stadgar och Stiftelselagen.

Nedan följer en sammanställning utifrån genomförd granskning.

Revisionsfråga	Stiftelsen Skellefteå museums samlingar	Stiftelsen Västerbottens museums samlingar	Stiftelsen Skogsmuseet i Lycksele
Har stiftelsens styrelse formulerat mål för sitt förvaltningsuppdrag?	Ja, stiftelsens styrelse har antagit bolagets långsiktiga verksamhetsplan för år 2014-2017. I planen finns mätbara mål.	Nej, det framgår inte av styrelsens protokoll om styrelsen formulerat några mål för sitt förvaltningsuppdrag.	Ja, stiftelsens styrelse har fattat beslut om en verksamhetsplan för år 2014.
Visar stiftelsens protokoll att styrelsen under året följt upp sitt förvaltningsuppdrag?	Ja, det går i stiftelsens protokoll att styrelsen tagit del av informationer och rapporter från bolagets verksamhet.	Ja, stiftelsens styrelse har haft två sammanträden under år 2014. Vid båda dessa tillfällen har styrelsen fått en redovisning av samlingsverksamheten samt en dokumenterad verksamhetsrapport.	Ja, stiftelsens styrelse har vid två av sina tre sammanträden fått information om bolagets verksamhet och stiftelsens samlingar.
Har stiftelsestyrelsen i sin förvaltningsberättelse redogjort för hur de genomfört sitt förvaltningsuppdrag?	Ja, stiftelsens styrelse har upprättat en förvaltningsberättelse där de redogör för hur uppdraget är genomfört.	Styrelsen hade vid tidpunkten för granskningens avslutande inte fattat beslut om sin årsredovisning. Beslut om denna fattar stiftelsens styrelse i slutet av maj 2015.	Delvis. Stiftelsens styrelse har upprättat en förvaltningsberättelse som sammanfattar verksamheten utifrån verksamhetsplanen. Bedömningen är dock något oklart eftersom styrelsen skriver att uppdraget ”i stort sett” är genomfört.

Vår samlade bedömning är att alla tre stiftelserna har utvecklat sin styrning och uppföljning jämfört med tidigare år. Verksamhetsplaner med mätbara mål har tagits fram av både Skellefteå och Lycksele museum. Detta är en bra förutsättning för att stiftelsens styrelser vid verksamhetsårets slut ska kunna göra en värdering av sitt arbete.

Styrelsen för stiftelsens Västerbottens museums samlingar har inte upprättat någon verksamhetsplan. Stiftelsen har dock utvecklat sin uppföljning genom att i protokoll visa på att de tagit del av två dokumenterade verksamhetsrapporter under året.

1.1. Rekommendationer

Eftersom utvecklingen går framåt för samtliga museistiftelser blir våra rekommendationer efter genomförd granskning att fortsätta och vidareutveckla arbetet med verksamhetsplaner och mätbara mål för kommande års verksamheter.

En särskild rekommendation riktas till styrelsen för Västerbottens museums samlingar. Styrelsen bör säkerställa att beslut om årsredovisning fattas i tid så att den hinner behandlas av fullmäktige i samband med att fullmäktige ska besluta om landstingets årsredovisning. Den upprättade revisionsberättelsen ska enligt kommunallagen bifogas till de förtroendevalda revisorernas revisionsberättelse och överlämnas till kommun- respektive landstingsfullmäktige i samband med deras slutrevision.

2. Bakgrund

Västerbottens läns landsting är en av stiftarna i stiftelserna Västerbottens museums samlingar, Skellefteå museums samlingar och Skogsmuseet i Lycksele. Stiftelsernas ändamål är att förvalta och vårda stiftelsernas egendomar. Museiverksamheterna bedrivs i aktiebolag som landstinget år 2011 överlätit till Regionförbundet i Västerbotten.

Landstinget har genom att bilda museistiftelser överlätit ansvaret för museisamlingarna till stiftelsernas styrelser. I enlighet med stiftelsernas stadgar ska landstinget utse revisorer för att granska dessa stiftelser. För innevarande mandatperiod är Mattias Sehlstedt landstingsfullmäktiges valda revisor i samtliga tre museistiftelser.

Med anledning av de kulturella värden som stiftelsestyrelserna förvaltar ger landstingets revisorer ett årligt uppdrag till revisionskontoret att genomföra en övergripande granskning av museistiftelserna. I uppdraget ingår att bistå vald revisor med löpande granskning av protokoll samt att granska årsredovisningen. I uppdraget ingår även att samordna granskningen med stiftelsernas yrkesrevisorer och med upprättande av revisionsberättelser.

Föregående års granskning av museistiftelserna visade att samtliga styrelser förbättrat redovisningarna av sina uppdrag i förhållande till stiftelsernas stadgar. Stiftelsestyrelserna för Skogsmuseet i Lycksele och Skellefteå museum hade vidtagit åtgärder med anledning av tidigare rekommendationer. De hade genom avtal och verksamhetsplaner tydliggjort ansvaret mellan stiftelserna och museibolagen.

I granskningsrapporten för år 2013 lämnades nedanstående rekommendationer till stiftelsestyrelserna för Skogsmuseet och Skellefteå museum:

- Fortsätt det påbörjade arbetet med att utveckla verksamhetsplaner och mål för styrelsernas arbete i dessa stiftelser. Målen i verksamhetsplanen bör vara mätbara.
- Fortsätt att i protokoll och årsredovisning redovisa hur styrelsen uppfyllt sitt uppdrag.

Rekommendationer till styrelsen för stiftelsen Västerbottens museum:

- Upprätta en plan för verksamhetsåret. Verksamhetsplanen bör innehålla mätbara mål.
- Fortsätt att i protokoll och årsredovisning redovisa hur styrelsen uppfyllt sitt uppdrag.

1.2. Revisionsfrågor

Revisorerna ska enligt Stiftelselagen (4 kap. 9 §) granska stiftelsens räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning.

Vår övergripande revisionsfråga är om respektive stiftelses styrelse har genomfört sitt uppdrag i enlighet med stiftelsens stadgar och Stiftelselagen. För att besvara revisionsfrågan har vi granskat:

- Om stiftelsens styrelse har formulerat mål för hur de ska uppfylla sitt förvaltningsuppdrag?
- Om man med hjälp av protokoll kan se att stiftelsens styrelse löpande under året följt hur stiftelsen uppfyller sitt uppdrag?
- Om stiftelsens styrelse har redovisat hur de uppfyllt sitt uppdrag i förvaltningsberättelsen?

1.3. Avgränsning

Granskningen avser stiftelsestyrelsernas förvaltning av sitt uppdrag under verksamhetsåret 2014. Vi har inte granskat räkenskaperna. Granskningen av räkenskaperna har genomförts av stiftelsernas auktoriserade revisor.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Vi har utgått från nedanstående revisionskriterier:

- **Stiftelselagen**
 - *2 kap 3 §, styrelsen svarar för att föreskrifterna i stiftelseförordandet följs.*
 - *4 kap 9 §, revisorerna ska granska stiftelsens räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning.*
- **Respektive stiftelses stadgar**
 - *Se information om respektive stiftelses ändamål i inledningen till respektive avsnitt om museistiftelserna.*
- **Årsredovisningslagens 6 kap 1 § och 4 §.**
 - *Årsredovisningen ska förenklat innehålla följande:*
 - *En balansräkning*
 - *En resultaträkning*
 - *Noter och*
 - *En förvaltningsberättelse. I förvaltningsberättelsen ska även uppgifter om hur stiftelsens ändamål har främjats under året framgå.*

1.5. Metod och genomförande

Granskningen har utgått från stiftelsernas protokoll och årsredovisningar. Vi har även tagit del av bolagens protokoll och årsredovisningar under år 2014.

Under granskningen har vi haft kontakter med tjänstemän vid museerna.

2. Resultat av granskningen

2.1. Stiftelsen Skellefteå museums samlingar

Av stiftelsens stadgar framgår stiftelsens ändamål. Styrelsens uppdrag är att säkerställa detta ändamål. Vi har granskat stiftelsens protokoll och utifrån den informationen besvarat revisionsfrågorna nedan.

“Stiftelsens ändamål är att förvalta och vårda stiftelsens fastigheter, markområden, byggnader och samlingar och hålla dem tillgängliga för allmänheten.

Stiftelsen ska inom i huvudsak norra delen av Västerbottens län bedriva och främja kulturminnesvård och museal verksamhet liksom annan därmed förenlig och närstående kulturell verksamhet.”

Utdrag ur stiftelsens stadgar

2.1.1. Har stiftelsens styrelse formulerat mål för sitt förvaltningsuppdrag?

Av stiftelsestyrelsens protokoll från maj år 2014 framgår att styrelsen antagit en långsiktig verksamhetsplan för åren 2014-2017. Planen beskriver de profilområden som museet särskilt ska arbeta med och viktiga utvecklingsområden. Av planen framgår att målen i planen ska följas upp i tertiärrapporter och årsrapport. Under varje profilområde finns mål och ett antal aktiviteter som ska genomföras för att nå respektive mål. Verksamhetsplanen innehåller också information om risker i verksamheten vad gäller exempelvis samlingarna, byggnader m.m.

2.1.2. Visar stiftelsens protokoll att styrelsen under året följt upp sitt förvaltningsuppdrag?

Ja stiftelsens styrelse har löpande under året i sina protokoll noterat att de tagit del av information om verksamheten i bolaget.

2.1.3. Har stiftelsestyrelsen i sin förvaltningsberättelse redogjort för hur de genomfört sitt förvaltningsuppdrag?

Vår bedömning är att stiftelsens styrelse har redogjort för sitt förvaltningsuppdrag i årsredovisningens förvaltningsberättelse. Det är dock svårt att utifrån texterna i förvaltningsberättelsen få en uppfattning om vilka aktiviteter under respektive mål som blivit genomförda under året.

Sammanfattande bedömning:

Stiftelsens styrelse har under året fortsatt att utveckla sin redovisning kring uppdraget att förvalta stiftelsens samlingar. Det finns dock utvecklingspotential att förbättra återrapporteringen. Detta kan exempelvis göras genom att ha en tydligare koppling från målen i verksamhetsplanen till uppföljningen av dessa mål i förvaltningsberättelsen.

2.2. Stiftelsen Västerbottens museums samlingar

Av stiftelsens stadgar framgår stiftelsens ändamål. Styrelsens uppdrag är att säkerställa detta ändamål. Vi har granskat stiftelsens protokoll och utifrån den informationen besvarat revisionsfrågorna nedan.

“Stiftelsens ändamål är att äga och förvalta anförtrodda byggnader och samlingar, att hålla dem tillgängliga för allmänheten samt att i övrigt främja kulturminnesvård och museal verksamhet i huvudsak inom Västerbottens län.”

Utdrag ur stiftelsens stadgar

2.2.1. Har stiftelsens styrelse formulerat mål för sitt förvaltningsuppdrag?

Utifrån stiftelsestyrelsens protokoll går det inte att utläsa om styrelsen formulerat några mål för sitt förvaltningsuppdrag.

2.2.2. Visar stiftelsens protokoll att styrelsen under året följt upp sitt förvaltningsuppdrag?

Stiftelsens styrelse har under år 2014 haft två protokollförda möten. Ett i mars och ett i slutet av oktober. Av protokollen framgår att stiftelsens styrelse vid båda dessa möten fått redovisningar om samlingsverksamheten. Informationen finns dels redovisat i protokollen men även i en separat verksamhetsrapport.

2.2.3. Har stiftelsestyrelsen i sin förvaltningsberättelse redogjort för hur de genomfört sitt förvaltningsuppdrag?

Styrelsen för stiftelsen Västerbottens museums samlingar hade vid tidpunkten för granskningens avslutande inte fattat beslut om sin årsredovisning och förvaltningsberättelse.

Sammanfattande bedömning:

Stiftelsens revisionsberättelse ska enligt kommunallagen bifogas till de förtroendevalda revisorernas revisionsberättelse och överlämnas till kommun- respektive landstingsfullmäktige i samband med deras slutrevision. Stiftelsens styrelse har inte säkerställt att deras årsredovisning fattas i tid så att den hinner behandlas av fullmäktige i samband med att fullmäktige ska besluta om landstingets årsredovisning.

2.3. Stiftelsen skogsmuseet i Lycksele

Av stiftelsens stadgar framgår stiftelsens ändamål. Styrelsens uppdrag är att säkerställa detta ändamål. Vi har granskat stiftelsens protokoll och utifrån den informationen besvarat revisionsfrågorna nedan.

“Stiftelsens ändamål är att förvalta och vårda stiftelsens samlingar och hålla dem tillgängliga för allmänheten.

Stiftelsen ska i huvudsak fullgöra regionala arbetsuppgifter inom den skogsmuseala verksamheten. Härmed avses insamling, dokumentation, utställningsverksamhet och forskning vad beträffar skogsbruket och flottningen samt i anslutning därtill bedriven information och pedagogisk verksamhet med inriktning på skola, föreningsliv osv.”

Utdrag ur stiftelsens stadgar

2.3.1. Har stiftelsens styrelse formulerat mål för sitt förvaltningsuppdrag?

Stiftelsens styrelse fattade i december år 2013 beslut om att arbeta utifrån en verksamhetsplan för år 2014. Av verksamhetsplanen framgick att stiftelsens styrelse utifrån stiftelsens stadgar skulle diskutera vilka frågeställningar som var viktiga för att avgöra om verksamheten i bolaget utförts enligt stiftelsens ändamål.

Vidare framgick av verksamhetsplanen att stiftelsens styrelse skulle sammanträda tre gånger under verksamhetsåret och att bolaget vid dessa tillfällen skulle avrapportera frågor av betydelse för stiftelsens ändamål. Avrapporteringen skulle inkludera rapportering, uppföljning och värdering av risker som kunde påverka stiftelsens egendom. Av verksamhetsplanen framgick även bland annat att gallring skulle göras kontinuerligt efter beslut i stiftelsens styrelse.

2.3.2. Visar stiftelsens protokoll att styrelsen under året följt upp sitt förvaltningsuppdrag?

Stiftelsens styrelse har under året haft tre sammanträden i enlighet med verksamhetsplanen. Av protokollen framgår att styrelsens vid två av dessa tillfällen fått rapportering om bolagets verksamhet och om stiftelsens egendom.

2.3.3. Har stiftelsestyrelsen i sin förvaltningsberättelse redogjort för hur de genomfört sitt förvaltningsuppdrag?

I förvaltningsberättelsen bedömer stiftelsestyrelsen att verksamheten ”i stort sett” genomförts utifrån den beslutade verksamhetsplanen. Det är oklart vad styrelsen inte anser vara genomfört. Styrelsen har inte i sin förvaltningsberättelse gjort någon bedömning av om de anser sig ha genomfört sitt uppdrag i enlighet med stiftelsens stadgar och stiftelselagen.

Sammanfattande bedömning:

Vår bedömning är att stiftelsens styrelse har utvecklat sin förvaltning av stiftelsen genom att tydligare i protokoll visa på sitt ansvar för samlingar, risker, gallringar m.m. Stiftelsens styrelse bör fortsätta denna utveckling genom att tydliggöra exempelvis vilka aktiviteter som behöver genomföras för att fullgöra uppdraget. Styrelsen bör även i sin förvaltningsberättelse göra en bedömning av hur de infriat stiftelsens ändamål.

Umeå den 13 mars 2015

Eva Röste Moe
Certifierad kommunal revisor
Västerbottens läns landsting